

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 helyben hához hordva:
 Egész évre . . . 8 frt.
 Fél évre . . . 4 .
 Negyed évre . . . 2 .

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árajzok szerint számít.

Kiadó hivatal:
Nadasch, Muzsik és Partics
 könyv- és könyvnyomtatás a város házában épületben, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

ZOMBOR és VIDÉKE.

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI és SZÉPIRODALMI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.
 vidékre postán fizetve:
 Egész évre . . . 8 frt 60 kr.
 Fél évre . . . 4 . 30 .
 Negyed évre . . . 2 . 15 .

Hirdetéseket lapunk számára a fővárosi valamint minden nagyobb külföldi hirdetői irodák elvállalnak.

Szerkesztőség iroda:
Sötét-utca és a csendes-utca sarkán, Holendner-féle házban hová minden a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
 Bármentésen letelek nem fordítanak el, de azok nem adhatók vissza.

Megjelenik minden héten kétszer: Vasárnap és Csütörtökön.
 Egyes szám ára: 10 krajczár.
 Szerkesztővel értekezhetni: naponta délelőtt 11 órától 12-ig.
 Minden csütörtöki számhoz egy felívre terjedő könyvalakjában nyomott „regény-csarnok” csatolatik melléklet gyanánt.

Az antisemitizmus.

(Folytatás.)

A zsidóság átalán e kerek földön három osztályba sorozható. Az első osztályba tartoznak azok, kik csupán azért zsidók, mert zsidóknak születtek. Egyéb érdemük e valláshoz tartozásra nézve nincs. Nem járnak soha templomba, nem imádkoznak, nem ismerik a vallás törvényeit, nem tartják ünnepeit, nem bírják a chaldeusi nyelvet, s mégis azért zsidók, mert az anyakönyvbe olyanokul vétettek föl, habár minden tekintetben is osztják a művelt világ felfogását életmód és szokások tekintetében. Tolerans, jó emberek, a kik éppoly szívesen hallgatják meg Liszt oratoriumát, mint valamely széphangu zsidó-kántor szombati zsolozsmáját, de vallásos áhitatot époly kevéssé kelt föl bennük az egyik, mint a másik. Lelkesedéssel esüngenek azon a nemzetben, melynek fiaivá lettek s kések érdekeiért életüket s vérüket áldozni. Műveltségük európai színvonalon áll s a társadalomban egytől-egyig tisztességes állást foglal el. Mint fájlat az ily zsidónak az oktalanság s durva vád, mely még csak kivételt se akar tenni, mely elítéli őt egy oly körülmény miatt, melyet ő elő nem idézett, melyet csak azért nem akar megváltoztatni, mivel felvilágosodottsága nem engedí, hogy palam et publice istent cseréljen, mintha két isten is volna, vagy a Jehova nem volna azonos Alláhhval s Istennel.

A második osztályba egy valóban vallásos, istenfelő zsidóság tartozik.

Hiszi, hogy Jehova választott népe, s hiszi, hogy az a Jehova, a ki kivezette az egyiptusi rabszolgaságból, keresztülvizette a veres tengeren

s azután ezer s annyi csapásokon keresztül fön-tartotta, hogy minden üldözöttség dacára se vesz-szen ki ez a felekezet, hogy az a Jehova ma is örökdió felette. Szereti vallását s hűvel csígg azon. De azért becsülí felebarátját is s becsülete tisztá, mint a nap. Csendes, jóra való nép ez, mely egyebet nem vét senkinek se, mint hogy imádkoz-zik Jehovához azon a nyelven, a melyet őseitől örökölt s megtartja a vallás leghadarabb törvényét is, ha nem is azért, mert hisz benne, de csupa kegyeletből. Mert annyira becsületes, hogy nem meri apái szellemét annyira se megbántani, hogy tultegyen rajta a szabadalomban. S az mondja: az én apám nem ettek a sertéshúst, s nem dohányoztak szent ünnepeken: mért tegyek tul őseimen, mikor én azzal, hogy a sertéshúst nem eszem s kül-lön választom a zsírtól, s szombaton nem dohányzom, senkinek e földön nem ártok, lelkeimnek pedig jól esik.

Az e fajta zsidónak is rosszul esik, midőn vallását gyalazzák, s méltán kérdi: mi bajotok az én vallásommal? Hát-nektek fáj az, ha én véle-ményteket szerint nem üdvözölök? Nem vagyok-e én jóra való honpolgár, nem fizetem-e adómat pontosan, nem adom-e véremet épugy mint ti a ha-záért, nem ragaszkodom-e én hozzátok testvérbé-tek? Csupán azért haragszotok rám, mert én Jehová-nak nevezem istenemet, holott azt beismeritek ti is, hogy egy az isten, stb.

Végre a harmadik osztályba sorozhatók azok a zsidók, a kik a salakját képezik ennek a nép-nek. Fanatikusok s gyűlölködők, boszúállók és al-latomosak, végtelenül műveletlenk s szegények. Nem kiirtandó, de civilizálandó nép.

Ha a zsidóság előbb említett két osztálya nem szenvedve sokat ezért a harmadikéért, lát ezt a harmadikat figyelme-re se méltatná. Így azonban ő maga a legnagyobb ellensége annak. S biztosít-hatjuk Istőczyt, hogy nem undorodik ő inkább ezektől, mint a művelt zsidó.

Ennek a népnek a vallás nem lelki táp, nem szellemi illet, hanem egy béka, mely lebilincseli, melyet nem tud s nem akar levetni magáról.

Ime ez az elem gát a haladás előtt csakugy, mint gát az oláh, a tót, s sokécz, a rácz pompér.

Indokolt a vád ezek ellen, de indokolatlan akkor, midőn csakis ezek ellen irányul, s nem a többiek ellen is.

Ime tehát a zsidó-kérdés. Vajjon magába foglalja-e ez az első és második osztályba sorolt zsidókat is? Bizonyára nem. Mert hisz azok mű-veltek s barátjai a haladásnak, s ha azok között is találatnák kivetni való, az maradna az akkor is, ha elhagyná vallását. A jó, becsületes zsidó ellen kiene van kifogása? A rozleklek zsidó vajjon jobb lenne-e, ha kitérne hitéből? Hanem a harmadik osztály az tagadhatatlanul fejtorés okozhat nem Istőczy-nak, a ki a levegőbe handabandáz, hanem a lelkiismeretes civilizátor-nak.

Am ha éppen ezeket akarja megjavítani és sikerül is neki, mit nyer vele, midőn hazánkban még annyi hasonfajtájú más elem van?

A zsidókérdés ezek szerint tehát egy felvetett kérdés, melyre józan embernek nincs mit vála-szolnia.

De a modern antisemiták azt mondják: a zsidó keresztény-vérrel él, tanu rá a tiszta-eszlári eset . . .

A „ZOMBOR és VIDÉKE” TÁRCZÁJA.

Az „Aeol-dalok”-ból.

Mért: hogy a lélek halhatatlan?
 Mert nem virág, a melynek szirma
 Ezer levellől óvad össze
 S mindegyikre egy eszme írva?

Mért: hogy a lélek általéi
 A szívnek minden szenvedését
 S elúri, hogy a földi kínok
 Nevok szent aranyjába véssék?

Mért éli tul lelkünk a szívet,
 Hogy a midőn pillenni terünk,
 Tovább szenvedünk halhatatlan
 S a siron tul is újra élünk?

Miert követ lelkünk hajóján
 A szenvedés a sir révébe,
 Hogy a vihar ott is csapdosson,
 Az orok kikötőbe érve?

Virág ha volna lelkünk, • műlö,
 Hervadna nyugtón, halkán, beken
 Egy érzelem után a másik,
 Vallás szelid párjában egyen . . .

És leperegne lassan-lassan . . .
 S a hervadásnak his szellege
 Folkapná a lehullott szírmot
 Mint holt fát síró szülője . . .

S elvinné minden érzelemnek
 Lehevadt szírmát a vidékre,
 Ahol kínját s eloszor fesselt,
 S elsőt mosolygott tiszta égre . . .

Hadd muljon ott él . . . ott meghalni,
 A hol születünk, olyan édes,
 Az idegen föld elítakarni
 Nyugvó halottját sohse képes . . .

Kisir alóla egy-egy fájó,
 Egy messzevágó szívnek álma,
 S kíkel egyente, hogy kodszaróyon
 Szülőföldéig menne, szállna . . .

Míg, ha a lélek minden szírmát
 Szülőházaja temetné el . . .
 Aludnék néma háborítón
 S nem kelne újra csendes éjjel . . .

A szerelm a kís ligetben,
 A homvágy ott a hom földben,
 A barátság a csatáron,
 A fájdalom a temetőben . . .

... Miért: hogy a lélek halhatatlan!
 Mert nem virág, a melynek szirma
 Ezer levellől óvad össze,
 S mindegyikre egy eszme írva? . . .

Varady Antal

Fecskefészek.

— 1431 —

Írta: Kun Melánia.

Igen, a kedves fészek, a tavasz vidor hírnökei is-mét megérkezének hozzánk. Elhagyták a délvidek búba-jos partjait, kékkelo tengerét, pálmáigetait, narancserdőit,

szívök az első tavaszi langy szellő érintésétől megdob-banya visszavágyott az elhagyott házába, vissza a tavaly elhagyott fészek enyhe nyughelyére . . . Visszatér-tek hozzánk! Vidám csicsérgéssel tölte meg a léget mint egy haladalul, szemecskéik okok pillantásaival gyönyörításanl meülvé el a természet szivgazdag pompájában, az ezerekre menő virágok nyíló kelyheibe, az égbolt arany fellegekkel szegélyezett átlátszó színein. . . Majd legelső röptükkel felkeresték azon helyeket, hol a mult év nyarán a piciny fészekesek rejtekén köl-ték ki pelyhedző fiaukat . . .

„Papa, papa, a mi fecskeünk is ismét megjötte-nek!” kiáltott elragadtatva csattogva kezeccével Ju-liska, a midőn egy szép tavaszi nap reggelén a napsu-gártól beözönlött tornáczon állott.

Nyájás mosolygással válaszolt az ősz lelkész enged-ve leánya hívásának, midőn megpillantá, a tornác előtti eperfa dús lombjái között csicsérgő fecskeket, kik mint-egy örvendő a vizionlátáson, szárnycsattogva repdesé-nek a tornácz ereszeré, hol a felfutó rózsá izgága levelei között, még mindig épen rejtőzött a tavalyi fészekes. Szintoly épen, romlatlanul, mint a milyen gondosan felépíték azt a tavalyi nyáron a fecskeszölök, de néman, nesztelenül, hiányzóvan puba bensejéből azon tíz pará-nyí csacsogó, sipogó, repdeső száz, mely mindannyi egy-szerre nyult érkező anyuk elé, ki elemlüket hozá . . . Mily kálgian pillantottak ki azok a zsenge aig hogy megnyílt szemecskéik, a védő zöld lombosrtor közül, ki mosszire a kékkelo messzeség elvező homályába. És a midőn az anyafecske szelid danát rezegve kicsinyei-nek, lehető leghalkabban terjeszté ki szárnyait és erőp-ent edelét, mily sirva, reszkette bujtak ilyenkor össze

Ánde Jellasits titkon, észrevétel nélkül jelent meg s hadnagynak átlátta a veszély nagyságát.

Ez pedig következő lehet:

A lovasság megelégedése páni félelembe ejti az elő-
őröket, kik telekszakadva futnak a táborba jelenteni a
hírt, de illőzetve már is. Mire a tábor értesül a tör-
ténetről, az alatt Jellasits már réá is tört s a készü-
letlen katonaság bábeli zúrvárában vagy egymást ka-
sabolja, vagy futásnak ered, s mindkét esetben Jellasits
a győző.

Maradt azonban hátra egy a kétségbeesés által su-
gallott gondolat. Hadnagynak eltökélte azt keresztül vi-
ni. Gyorsan lóra ülteté emberét, s megízente a tábornok-
nak a történeteket, mondatván, hogy ő kénté Jellasits lo-
vasságát, ha folyton újabb erők támogatják két-három
óraig is visszatartani, mely idő elezendő arra, hogy a
tábor talpra álljon s katonai rendben vonuljon vissza
mindaddig, míg a szerzetét levő ezredek koncentrált-
tátnak a midon is kockázthatató lenne a Jellasitsal
való összejútközés. Mert — úgy véle, — ha az egész
sereg nem lenne koncentrálvá, aligha állná meg a sa-
rat Jellasits túlyomó lovasságával szemben.

A hírnök távozott, s hadnagynunk már most nem
vala egyéb hátra, mint vakmerő tervét végrehajtani.
Mintegy 50—60 ember volt körülé. De ezek katonavi-
selt hátor ficzkok, kik nem egyszer néztek farkaszemet
a halállal.

A vizgát, melyen keresztül Jellasits hidat rögtön-
zött, csak kisebb hajóknak gyors leszállására a Dunába
használtatott. Ó tehát nem sokat habozott, hanem mint-
egy tíz emberének meghagyta, hogy bontsák meg a cző-
löpöket. Ennek czélját rögtön megmondom. Ó maga két
ágyújával az öbölserű szorulat bejárására állott. S vak-
merőn tüzelni kezdett az elonyomuló szerbekre. Az
első ágyúdördülés meghozta a kívánt eredményt.

Az ellen hátrálni kezdett. Valószínű, hogy a ső-
tétlen nem látva embereinket egy egész harcz-kész
tábort vélt maga előtt. Mindazonáltal a habozás nem
sokáig tartott. Az ellen jól tudta, hogy a szűk szorulat-
ban 20—30 ember is sakkba tarthatja, s hogy vagy
visszavonulnia egészen, mi által a már nyert előnyt
elvesztené, vagy vakmerőn előre kell törnie. Rohammal
akart tehát a szorulatból kimenekülnie.

Vad kiáltások közt tört elő embereinkre, kik mo-
dulatlan falként állottak.

Mikor aztán egészen közel jattak a szorulat
szájához, megdördültek az ágyuk, s egész zápora a
gyilkos golyóknak ropóit közéjük, egész utcát söpörve
maga előtt.

Ismét hátrálnia kelle s e siker erőt öntött
embereinkbe.

De hadnagynunk mindazonáltal készen volt arra,
hogy ily pyrrhusi győzelmek elvégre is kimerítik ere-
jét. A kért friss erők csak nem jöttek.

A második roham már réá néve is végzetessé
kezdett válni, s csak óriási erőmegfeszítéssel fízhető
vissza az ellent.

De a harmadik roham teljesen megtörte erejét.
Emberei kötségbeesve hátrálni kezdtek. A küzdelem
igénybe vette a kardot is. Ez pedig réá néve halál-
os volt. Nehány pillanatig a halál sötét gondolatának adta
át magát. De azután arca kipirult, kardját magasra
emel s így kiáltott fel stentori hangján:

— Bajtársak! A halál elkerülhetetlen, gyávát s
hátor egyaránt utólré itt. Azért hát haljunk meg in-
kább hátoran!

A szavakkal az ellen zömbe rontott, s oly erővel,
minőt csak a kétségbeesés remélete önthet karjainkba,
osztá csapásait jobbra-balra.

Mindéz azonban néhány percig tartott. Erői ha-
kadni kezdtek, kardja önsúlylyal vonta lefelé kezét.

Itt volt a halál borzasztó pillanata.

Ekkor egy kétségbeesett kiáltás hangzott végig az
előtor ellen sorain, zúgó moraj úté meg hadnagynunk
fület. Föllelégett. Ó tudta mit jelent ez.

Az ellen megzavarodva hátrált, a hátsó rendek
előre tolongtak, miáltal alkalom nyílt embereinknek
újra összeszedelőzködniök s fölhasználvá a zavart s tu-
datlan tévovázást, új támadás intézniök.

A vizgát megbontására kiküldött embereknek esa-
kugyan sikerült a viznek utat nyitni. S zuhogva tört
elő a víz, úgy hogy egy pillanat alatt ember és lo tér-
dig vízben állott.

Ez ugyan nagy esapás nem lehetett az ellenre,
mert a vizgát csekély mennyiségű vizet tartalmazott;
de mindazonáltal ijedelmet okozott, s csak erre volt
embereinknek szükségök.

Mig az ellen meggyőződött arról, hogy nagyobb
veszély nem fenyegeti s mindössze is egy kis vizet
kell gázolniök, az alatt hadnagynunk gyorsan odahagyta
a szorulatot s szerencsésen elérte a tábor.

Ott azonban legnagyobb meglepetésére azt hallá,
hogy Perczel tb. nem akar visszavonulni, hogy szétszórt
seregeivel egyesüljön, hanem 15 ezernyi katonaságával
be akarja vární Jellasitsot s meg akar vele ütközni.

Mindenki tudta, hogy mily eredményre lehetett-e
ennek?

Ellenzegülésről azonban szó sem lehetett.
Az ellen nem sokáig várátott magára.

A lovasság átlátta, hogy a szorulatban cselek lett
játékává s nagy harczi tüzzel támadá meg a különben
elkészült sereget.

Daczára a kisebbségnek eleinte a harc sorsa
ránk néve kedvező volt. A katonák, mint a végzettes
forradalom minden itközeteiben, úgy jelenleg is hősiés
kitartással küzdöttek.

Csakhogy — s erről senkinek sem volt fogalma,
Jellasits lovasságának egy része megkerülte a becsi
tábor, s hátúlról tört réá.

Ez döntő volt a csata sorsára néve.

Perczel tb. akkor késedelmei, megfoghatatlan ko-
noksága a maradás iránt, vagy helyesebben árulása oly
helyzetbe juttaték a magyarokat, melyből még csak me-
nekülniök sem lehetett.

(Folytatása lóv)

Felőlé szerkesztő:

MÜLLER GYULA.

Kiadók és laptulajdonosok:

Nadasch, Muzsik és Partlics.

HIRDETÉSEK.

Asztalos és kárpitos BUTOROK.

10—9

Több száz szoba berendezésére legol-
csóbb ár mellett mindenkor készletben
kaphatók

Steinbach Sándor

cs. kir. kizárólag szabadalmazott kárpitos, di-
szító és butorgyárosnál

Budapestben, Ferencz-Józsefstr. 6. szám
„Europa szálloda” átellenében.

Kiházasítási és nagyobbmérvű be-
rendezéseknél különös árleengedések.

☛ Képes árjegyzék ingyen. ☛

G A S E U S E

mint a legegészségesebb ital, és pedig:

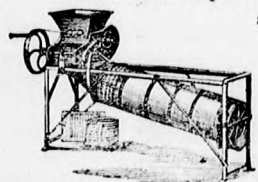
citrom, málna, földieper és narancsból

1½ literes sifonban, — sifonja 12 krért
a legjobb minőségben kapható:

Weidinger Sándor és Zsig., Falczone Gusztáv, Joanovits Száva
urak kereskedésében és az Ernszt-féle szóda-víz és ga-
seuse-gyárban Adler-féle házban, a Rókus temető mellett.

Gutjahr és Müller

Első budapesti Trieur és rostalemez-gyár

ajánlják minden gazdasági kiállításon kitüntetett
gyártmányaikat, különösen

TRIEURÖKET

bükköny és konkoly kiválasztására a különféle gabna nemekből.

Zombor és környéke számára egyedüli bízományi raktárunk:

Raichl János vaskereskedőnél Zomborban,

a hol ezen Trieurök eredeti budapesti gyári áraink szerint kaphatók.

☛ Budapesti gyári áraink a következők: ☛

1. a) sz. Trieur szelelo nélkül	65 forint,	szelelővel	75 forint
1.	82. " " "	85 " "	95 " "
2.	82. " " "	100 " "	120 " "
3.	82. " " "	100 " "	180 " "

Nadasch, Muzsik és Partlics

könyv- és könyvnyomtatás

ajánlja nyomdászereit a n. é. közönségnek, melyek oly gazda-
gon vannak ellátva mindennemű nyomtatvány elkészítéséhez
szükséges szerelvényekkel, hogy a

legfinomabban és legizlésesebben

készítendő munkák a leggyorsabban s legolcsóbban eszközöltetnek.

☛ Vidéki megrendeléseknek pontosan, gyorsan s lelkiis-
meretesen teszünk eleget.